

Magistrát města Ústí nad Labem

Odbor územního plánování a stavebního řádu

Památková péče

Datum: 21.08.2024
Spisová značka: MMUL/OÚPSŘ/336747/2024/EderK
Číslo jednací: MMUL/OÚPSŘ/298246/2024/EderK
Interní označení: PP/353/24
JID: MMULSSXT931QOZ
Počet listů/stránek: 2/4

Vyřizuje/tel.: Bc. Karel Ederer/+420 47527 1884
E-mail: karel.ederer@mag-ul.cz

R o z h o d n u t í

Magistrát města Ústí nad Labem, odbor územního plánování a stavebního řádu, jako příslušný orgán státní památkové péče podle § 2 a 3 písm. b) zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, § 10 a 11 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění a ve smyslu ust. § 29 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, po projednání žádosti města Chabařovice (IČO: 00556912), Husovo náměstí 183, Chabařovice, ze dne 30.7.2024, podané téhož dne ve smyslu ustan. § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, vydává po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ústí nad Labem, ze dne 14.8.2024, uved. pod č.j. NPÚ-351/71814/2024, toto

z á v a z n é s t a n o v i s k o :

Obnova čtyř hrobek na p.č. 489/2 v k.ú. Chabařovice v městské památkové zóně Chabařovice, prohlášené vyhl. č. 250/1995 Sb. Ministerstva kultury ČR ze dne 22.9.1995, se podle ustan. § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů a ustan. § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 139/1999 Sb. a vyhl.č. 538/2002 Sb., kterou se cit. zákon provádí, považuje z hlediska státní památkové péče podle předložené žádosti a návrhu obnovy „*Hřbitov Chabařovice – Návrh obnovy vybraných hrobek -II. etapa*“, který pro žadatele zpracoval spolek Omni Cimiterium z.s. 24.7.2024, tj. následovně:

Předkládaný návrh obnovy předpokládá následující postup prací:

- hrobka rodiny Schmöche: pro náhrobek vpravo vybudování nového základu, osazení soklu a náhrobku s křížem, kompletní očištění tlakovou vodou, aplikace zpevňujícího a hydrofobizačního nátěru; náhrobek vlevo nebude rozebírán, proběhne pouze čištění a zpevnění materiálu, spárování, plastické doplnění chybějícího materiálu u části nad podstavcem, nápisová deska nebude obnovována a odpadlý materiál spodní části nebude doplňován; dále očištění, vyrovnání a zafixování ohrub

- hrobka rodiny Seuche: vyškrábání a nahrazení degradovaného zdiva, odstranění odchlíplých částí omítek a jejich nahrazení vápennou omítkou a štukem, vrácení nápisové desky bez barevného zvýrazňování nápisů, očištění a zpevnění ozdobných prvků, kompletní očištění spojnice náhrobku a ohradní zdi, odstranění vegetace a degradovaného zdiva, překrytí zdiva stávající krytinou, očištění krycí desky, vyrovnání a sesazení ohrub

- hrobka Simona Kühnela: rozebrání žulových desek a bloků nad sokly, odstranění náletové vegetace, odstranění degradovaného zdiva a nahrazení novým, sesazení žulových bloků a desek, spojnice mezi náhrobkem a ohradní zdí bude zakryta stávající krytinou, nápisové desky nebudou

Statutární město Ústí nad Labem, Velká Hradební 2336/8, 401 00 Ústí nad Labem

tel.: +420 475 271 111

e-mail: podatelna.magistrat@mag-ul.cz

url: www.usti-nad-labem.cz

ID DS: vt8bhx2

IČ: 00081531

DIČ: CZ00081531

obnovovány, krycí deska bude očištěna a po vyrovnání a sesazení základů umístěna na původní místo, vyrovnání a sesazení základů a obrub

- hrobka rodiny Watzke: očištění od krust a nečistot, zakrytí náhrobku před obnovou omítek, odstranění nesoudržných částí omítek zejm. v pravé části, obnovení říms v původním tvaru, oplechování horní části kaple, vyrovnání a sesazení obrub

za přípustnou při dodržení následujících podmínek:

1. Postup prací bude kontrolován na kontrolních dnech za účelem vyhodnocení kvality provedených prací a upřesnění dalšího postupu. Kontrolních dnů se budou účastnit všechny zainteresované strany, tj. zástupce Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ústí nad Labem, zástupce Magistrátu města Ústí nad Labem, zástupce investora a prováděcí firmy.
2. U hrobky Antona Watzkeho bude zhotovitelem provedena revize stavu konstrukce výklenkové kaple za účelem určení příčin jejího poškození. Pokud poškození bude závažnějšího charakteru a nebude způsobeno pouze chybějícím oplechováním, bude zhotovitelem navrženo a zástupci státní památkové péče odsouhlaseno konkrétní řešení vedoucí k odstranění příčin těchto poškození.
3. Ukončené práce budou řádně převzaty za účasti pracovníků odborné i výkonné složky státní památkové péče.

O d ů v o d n ě n í

Magistrát města Ústí nad Labem, vykonávající státní správu v oblasti památkové péče, po posouzení žádosti rozhodl ve výše uvedené věci ve smyslu správních předpisů uvedených ve výroku tohoto závazného stanoviska.

Předmětem ochrany v MPZ Chabařovice je především ochrana charakteru a vzhledu staveb, jejich výškové zónování a urbanistické členění uliční zástavby a také ochrana uličního interiéru.

Hřbitov v Chabařovicích se nachází v jižní části městské památkové zóny. Na současném místě se nachází již od roku 1611, posléze byl s ohledem na zvyšující se počet obyvatel několikrát rozšířen.

Čtyři hrobky, jež jsou předmětem podané žádosti, se nacházejí v přední části hřbitova, u vstupu do areálu při pravé hřbitovní zdi. Hrobové místo rodiny Schmöche zahrnuje dvojici pískovcových náhrobků - vlevo edikulový s jednoduchým podstavcem, na němž spočívají dva subtilní sloupky s korintskými hlavicemi, které vynášejí bohatě profilovaný, pravouhle zalamovaný nástavec s reliéfní výzdobou a obloukem zdobeným zubořezem. Nápisová deska se nedochovala. Před ním je v současnosti volně položený kamenný podstavec s rytým nápisem. Povalený náhrobek vpravo sestává z jednoduchého soklu, masivního vrcholového kříže, který je na něm v současnosti volně položen, a převrácené středové části. Hrobové místo je zatravněné, lemované kamennými obrubami.

Hrobka Franze Seucheho z roku 1888 je drobnou zděnou omítanou architekturou sestávající ze soklu se štukovým dekorem kříže a brkového pera, středové části s kamennou deskou s rytým nápisem a trojúhelného frontonu s profilovanou římsou a štukovým dekorem věnce. Vpředu leží kamenná hrobová krycí deska bez výzdoby. Hrobové místo je zarostlé, vymezené kamennými obrubami.

Statutární město Ústí nad Labem, Velká Hradební 2336/8, 401 00 Ústí nad Labem

tel.: +420 475 271 111

e-mail: podatelna.magistrat@mag-ul.cz

url: www.usti-nad-labem.cz

ID DS: vt8bhx2

IČ: 00081531

DIČ: CZ00081531

Sousední hrobka patří Simonu Kühnelovi. Ke hřbitovní zdi jsou upevněné žulové desky se soklem a římsou, po stranách předsazené, ve středové části ustupující. Nápisové desky chybí. Před nimi na jednoduché kamenné desce spočívá pískovcová náhrobní deska s reliéfně vyvedeným latinským křížem. Hrobové místo je zarostlé, vymezené kamennými obrubami.

Sousední hrobka rodiny Antona Watzkeho je řešena jako zděná omítaná výklenková kaple s profilovanou římsou, uprostřed přecházející v nízký stlačený oblouk. Střecha kaple byla oplechována, oplechování je dochováno jen částečně. Uvnitř kaple je osazen kamenný náhrobek s bohatým štukovým dekorem v podobě rozvilin, listoví, festonů a hlaviček. Postranní části architektury náhrobku tvoří pilastry s půlkruhovými plochými konzolami pro osazení váz či luceren. Ve středové části je umístěna deska s reliéfním štukovým nápisem, nad ní se nachází další půlkruhová konzole rámovaná bohatým dekorem. Náhrobek spočívá na třístupňovém soklu a cihelném základu. Hrobové místo rámuje kamenné obruby.

Chabařovický hřbitov představuje zejména z historického hlediska hodnotnou součást městské památkové zóny Chabařovice s pohřby kontinuálně doloženými již od počátku 17. století, kdy byla vystavěna a vysvěcena hřbitovní kaple sv. Michala, nejstarší dochovaný hrob však pochází až z 20. let 19. století. Hrobky, jež jsou předmětem této žádosti, upomínají na významné osobnosti dějin Chabařovic a také dokládají stylovou různorodost sepulkrální architektury a sochařství z období konce 19. a počátku 20. století a jsou ukázkou spíše průměrné dobové kamenické a štukatérské produkce. V loňském roce již úspěšně proběhla obnova několika nejvýznamnějších rodinných hrobek a válečných hrobů, v dalších letech by měly následovat konzervační a restaurátorské práce na dalších nejohroženějších a nejvýznamnějších sepulkrálních. Jejich opravou by mělo dojít k důstojné obnově pietního prostoru hřbitova

Stav dotčených hrobek je havarijní. Nejmenší z náhrobků je povalený, rozvalené a mechanicky poškozené jsou také kamenné obruby, jednotlivé části architektury jsou povětšinou rozvolněny. U dvou náhrobků chybí nápisové desky. Kamenné prvky jsou silně znečištěné prachem, zčernalými krustami a povrchově zvětřalé, spárování je dožilé. Plastická kamenná i štuková výzdoba je místy odpadlá, zvětřalá či mechanicky poškozená. Omítky jsou degradované, lokálně zcela odpadávají – v těchto místech dochází také ke zvětvování cihelného zdiva. Římsy vykazují lokální trhliny. K degradaci památek přispívá také náletová zeleň rostoucí v blízkosti hřbitovní zdi i samotných hrobek. Oplechování je zčásti dochováno pouze u poslední jmenované hrobky. Vlivem nefunkčního oplechování dochází k zatékání do konstrukce kaple a rychlejší degradaci zdiva i omítek.

Je proto možné konstatovat, že zamýšlené práce nejsou v rozporu se zájmem na ochranu výše uvedených kulturně historických hodnot v případě dodržení výše uvedených podmínek.

Ad podmínka č. 1)

Kontrolní dny budou svolávány z důvodů naplnění povinnosti stanovené v ust. § 32 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, která stanoví odborné organizaci vykonávání odborného dohledu. Otázka prezentace výsledné povrchové úpravy sochy Víry či míra obnovy nápisů není v předkládaném záměru obnovy podrobněji řešena, tento postup bude nutné ještě blíže upřesnit, navíc nelze vyloučit při podrobném ohledání také relikty barevných povrchových úprav, které je třeba při čištění respektovat.

Ad podmínka č. 2)

Stávající poškození konstrukce výklenkové kaple je patrně způsobeno zatékáním vlivem chybějícího a nefunkčního oplechování. Na základě zběžné obhlídky na místě však nelze vyloučit, že poškození mají i další příčiny – statické poruchy, vztlínající vlhkost apod. Vyřešením pouze jedné z příčin poruch není možné garantovat trvanlivost a kvalitu provedené obnovy. Učiněná zjištění zároveň mohou

Statutární město Ústí nad Labem, Velká Hradební 2336/8, 401 00 Ústí nad Labem

tel.: +420 475 271 111

e-mail: podatelna.magistrat@mag-ul.cz

url: www.usti-nad-labem.cz

ID DS: vt8bhx2

IČ: 00081531

DIČ: CZ00081531

ovlivnit další postup prací; např. v případě zjištění výraznějšího zasolení zdiva vlivem vztlínající vlhkosti je nutné před realizací nových omítek nejprve provést jeho alespoň částečné odsolení apod. S případnými změnami budou seznámeni zástupci výkonné i odborné složky památkové péče, a to písemně či v rámci kontrolního dne.

Ad podmínka č. 3)

Závěrečné převzetí dokončených prací za účasti pracovníků odborné i výkonné složky státní památkové péče je nezbytné za účelem naplnění odborně metodického dohledu nad výsledkem prací.

Doporučení:

O pracích restaurátorského charakteru (konzervace a doplňky uměleckořemeslných prvků z kamene a štuky) doporučujeme vyhotovit restaurátorskou zprávu, jejíž jedno paré s fotodokumentací doporučujeme předat Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Ústí nad Labem k archivaci.

Pro toto závazné stanovisko byly použity následující podklady:

1. Žádost o vydání závazného stanoviska ze dne 30.7.2024.
2. Výpis z katastru nemovitostí, snímek mapy.
3. Návrh řešení „*Hřbitov Chabařovice – Návrh obnovy vybraných hrobek – II. Etapa 2025*“, zprac. spolek Omni Cimiterium z.s., 24.7.2024.
4. Vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ústí nad Labem ze dne 14.8.2024, uved. pod č.j. NPÚ-351/71814/2024.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání ke Krajskému úřadu Ústeckého kraje do 15 dnů ode dne doručení, podáním učiněným prostřednictvím odboru územního plánování a stavebního řádu Magistrátu města Ústí nad Labem.

Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

[otisk úředního razítka]

Bc. Karel Ederer
oprávněná úřední osoba

Rozdělovník:

Město Chabařovice, Husovo náměstí 183, 403 17 Chabařovice

Na vědomí

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem

Statutární město Ústí nad Labem, Velká Hradební 2336/8, 401 00 Ústí nad Labem

tel.: +420 475 271 111

e-mail: podatelna.magistrat@mag-ul.cz

url: www.usti-nad-labem.cz

ID DS: vt8bhx2

IČ: 00081531

DIČ: CZ00081531